

Sygn. akt XVII AmK 21/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Witold Rękosiewicz

Protokolant: protokolant sądowy Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego

z dnia 22 sierpnia 2013 r. nr (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję,

II. zasądza od Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 100 zł (sto) tytułem zwrotu opłaty sądowej od odwołania oraz kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmK 21/13

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego (Prezes UTK, pozwany) decyzją z dnia 22 sierpnia 2013 r. nr (...), na podstawie art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267, dalej „k.p.a.”), oraz art. 66 ust. 2 w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. b i art. 14b ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. nr 16, poz. 94 z późn. zm. dalej „u.t.k.”), nałożył na (...) S.A. z siedzibą w W. (powód, Spółka, (...)) karę pieniężną w wysokości 80 000 zł za naruszenie zakazu stosowania bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym, polegających na niewłaściwym zrealizowaniu przez (...) obowiązku udzielania pasażerom informacji o ruchu pociągów w zakresie ogłaszania i treści rozkładów jazdy dla przewozu osób w związku z jego zmianą w dniu 8 grudnia 2012 r. poprzez niepodanie do publicznej wiadomości:

- 1) rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 5c u.t.k.,
- 2) tabel dla poszczególnych linii z wyszczególnieniem kursujących tam pociągów dla rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 5c u.t.k. w zw. z art. 4 pkt 4 i pkt 23 u.t.k.

(...) S.A. z siedzibą w W. w złożonym odwołaniu zaskarżyła decyzję Prezesa UTK w całości. Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez dokonanie błędnej wykładni przepisu art. 30 ust. 5 u.t.k. skutkujące niezasadnym przyjęciem, iż (...) S.A. niewłaściwie wykonała obowiązek udzielania pasażerom informacji o ruchu pociągów w zakresie ogłaszania i treści rozkładów jazdy dla przewozu osób poprzez niepodanie do publicznej wiadomości rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób, podczas gdy (...) S.A. opublikowała roczny rozkład jazdy pociągów w obowiązującym ustawowo terminie;
2. naruszenie przepisu art. 30 ust. 5 u.t.k. w zw. z art. 30 ust. 5b u.t.k. w zw. z art. 30 ust. 5f u.t.k. poprzez niewłaściwe uznanie, iż przepisy ustawy nakładają na Zarządcę infrastruktury obowiązek prowadzenia rozkładu jazdy ważnego rok, w sytuacji gdy przepisy u.t.k. zakładają możliwość aktualizacji i zmiany rozkładu jazdy pociągów, w czasie jego obowiązywania;
3. naruszenie prawa materialnego poprzez dokonanie błędnej wykładni przepisu art. 30 ust. 5c u.t.k. w zw. z art. 4 pkt 4 i pkt 23 u.t.k. skutkujące błędnym przyjęciem, iż (...) S.A. obarczona jest obowiązkiem publikacji sieciowego rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób w formie tabel dla poszczególnych linii z wyszczególnieniem kursujących tam pociągów, w sytuacji gdy żaden przepis nie nakłada takiego obowiązku na Zarządcę infrastruktury kolejowej;
4. sprzeczność ustaleń Organu z materiałem dowodowym zgromadzonym w toku sprawy, polegającą na błędnym uznaniu, iż działania Zarządcy polegające na publikacji rocznego rozkładu jazdy obowiązującego przez dwa miesiące naruszają zbiorowy interes pasażerów;
5. sprzeczność ustaleń Organu z materiałem dowodowym zgromadzonym w toku sprawy, polegającą na błędnym uznaniu, iż opublikowany w Internecie przez (...) S.A. rozkład jazdy nie spełnia ustawowych wymogów i uniemożliwia zaplanowanie trasy podróży różnymi pociągami (z przesiadkami), w sytuacji gdy aktualny roczny rozkład jazdy oraz sieciowy rozkład jazdy (w rozumieniu, iż system umożliwia pasażerom wyszukanie dogodnych połączeń pomiędzy wyszukiwanymi stacjami) jest dostępny na stronach: (...) oraz (...) jak również jest udostępniany na urządzeniach mobilnych (telefony, smartfony, tablety) poprzez aplikację (...) oraz lekką stronę (...)
6. sprzeczność ustaleń Organu z materiałem dowodowym zgromadzonym w toku sprawy, polegającą na błędnym uznaniu, iż już w grudniu 2012 roku Zarządca dysponował pełnym rocznym rozkładem jazdy, w sytuacji gdy roczny rozkład jazdy zmieniany jest w zależności od terminów wykonania zaplanowanych prac remontowych i modernizacyjnych (inwestycyjnych).

Na podstawie podniesionych zarzutów powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji Prezesa UTK w całości oraz zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania powód zakwestionował stanowisko, że ustawa o transporcie kolejowym nakładała na Spółkę obowiązek wprowadzenia rozkładu jazdy ważnego rok. Wskazał, że zarządca zobligowany jest do publikacji rocznego rozkładu jazdy, ale przepisy ustawy (np. przepis art. 30 ust. 5b u.t.k.) pozwalają na wprowadzanie zmian i aktualizację tego rozkładu. Podniósł, że ustawa zawiera w tym zakresie wytyczne ograniczające częstotliwość wprowadzania zmian ustalając, iż mogą być wprowadzane nie częściej niż raz w miesiącu. Nie wskazuje natomiast dopuszczalnego zakresu wprowadzanych aktualizacji, co oznacza, że teoretycznie (...) mogłaby co miesiąc wprowadzać gruntowne zmiany w opublikowanym planie, tworząc de facto nowy rozkład jazdy. Na tej podstawie powód stwierdził, iż nie jest tak, że raz wprowadzony rozkład, w świetle przepisów u.t.k. ma być ważny przez cały rok.

Powód nie zgodził się z oceną Prezesa UTK, iż (...) nie opublikowała rocznego rozkładu jazdy pociągów naruszając w ten sposób przepisy ustawy. Wskazał, że jak podnosił w toku postępowania administracyjnego, w związku z prowadzonymi pracami inwestycyjnymi, remontowymi i utrzymaniowymi linii kolejowych, rozkład jazdy 2012/2013 został podzielony na 6 faz organizacyjnych. Dla każdej fazy opracowywana jest szczegółowa organizacja ruchu pociągów, z którą wiąże się przygotowanie szczegółowego rozkładu. Na tej podstawie powód stwierdził, że **publikuje**

jeden roczny rozkład jazdy, który ulega 6 aktualizacjom w trakcie jego obowiązywania. Zaznaczył, że prowadzenie wymienionych powyżej prac, będących przyczyną komplikacji związanych z ułożeniem rocznego rozkładu jazdy, stanowi jego ustawowy obowiązek jako zarządcy infrastruktury, z którego nie może zrezygnować.

Zdaniem powoda przy rozpoznawaniu sprawy Prezes UTK potraktował powyższą kwestię pobieżnie i popełnił istotne błędy w ustaleniach faktycznych. Powód stwierdził, że opublikowany przez Spółkę 17 listopada 2012 r. rozkład jest rocznym rozkładem jazdy, wskazującym połączenia ważne (w większości) przez cały rok. Wbrew jednak twierdzeniom Prezesa UTK nie jest tak, że w grudniu 2012 r. Spółka dysponowała rozkładem jazdy pociągów, który miałby obowiązywać np. w listopadzie 2013 r. i z premedytacją zaniechała publikacji tego rozkładu. Oświadczył, że z uwagi na plany inwestycyjne i prowadzone modernizacje, nie jest możliwe ułożenie szczegółowego planu uwzględniającego godziny odjazdów pociągów z poszczególnych stacji z wyprzedzeniem większym niż 2 miesiące. Oznacza to, że publikując roczny rozkład jazdy w grudniu 2012 r. Spółka posiadała informacje o godzinach odjazdów pociągów najdalej na miesiąc luty 2013 r. Taki stan wynikał z istnienia niemożliwych do przewidzenia okoliczności związanych z przebiegiem prac remontowych. Powód wskazał, że są to właśnie nieprzewidziane okoliczności wskazane w przepisie art. 30 ust. 5b u.t.k., a uzasadniające wprowadzanie zmian w innych terminach niż druga sobota czerwca danego roku. Za niezasadne uznał powód ustalenia Prezesa UTK w zakresie rzekomego naruszenia przez (...) zbiorowego interesu pasażerów. Stwierdził, że jego działania podyktowane były właśnie troską o porządek informacyjny i wygodę pasażerów. Odnośnie twierdzenia pozwanego, iż w aktualnym stanie rzeczy pasażerowie chcący zaplanować wyjazdy z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem nie mają takiej możliwości, bowiem (...) upublicznia rozkład na okres nieprzekraczającym średnio dwóch miesięcy Spółka wskazała, że w aktualnym stanie faktycznym - wynikającym m.in. z szeroko zakrojonych prac modernizacyjnych - inne rozwiązanie nie jest możliwe. Powód przyznał, iż można wprowadzić fikcyjne oznaczenia wskazując, że rozkład obowiązywał będzie od grudnia 2012 do grudnia 2013 r. i nie uprzedzić pasażerów, że zostanie on sześciokrotnie zmieniony. W ten sposób pasażer będzie przekonany, iż ma możliwość zaplanowania letnich wakacji w lutym z tym, że plan w oparciu o który pasażer zaplanuje swoją podróż do wakacji dwukrotnie ulegnie zmianie, i będzie nieaktualny. Spółka wskazała, że u podstaw rozwiązania niniejszego problemu leży wyłącznie kwestia niemożliwości ułożenia dokładnego rozkładu jazdy pociągów (z godzinami odjazdów pociągów) z rocznym wyprzedzeniem. Wobec powyższego powód miał problem, czy opublikować roczny rozkład jazdy, z góry ostrzegając pasażerów, iż średnio co dwa miesiące będzie on ulegał zmianom i w konsekwencji, co dwa miesiące zastępować nieaktualny rozkład nowym, czy nie informując pasażerów, opublikować roczny rozkład jazdy, stwarzając fikcję, iż będzie on niezmiennie obowiązywał przez cały rok i potem sukcesywnie (co dwa miesiące) publikować obok tego rozkładu kolejne aneksy z aktualizacją. Odnosząc się do podnoszonej przez Prezesa UTK kwestii planowania podróży z wyprzedzeniem, powód stwierdził, że w obu przypadkach efekt jest ten sam, bowiem obowiązujący w marcu roczny rozkład jazdy i tak będzie nieaktualny w lipcu. Wobec tego mając na uwadze interesy pasażerów (...) zdecydowały się na wybór pierwszej z dwóch wskazanych powyżej możliwości uznając, że jest ona korzystniejsza właśnie z perspektywy przysługującego pasażerom prawa do informacji. Gdyby Spółka zrealizowała zapatrywania Prezesa UTK, obok rocznego rozkładu jazdy, co dwa miesiące musiałby zostać opublikowany aneks. Wobec tego w listopadzie 2013 r. na peronach wisiałby pierwotny rozkład i pięć aneksów dodanych co dwa miesiące. Takie rozwiązanie spowodowałoby chaos informacyjny, za który obwiniony zostałby właśnie powód. Powód oświadczył, że chcąc uniknąć problemów z jasnym przekazem informacji i kierując się właśnie interesem pasażerów, (...) zdecydowały się na każdorazową zamianę nieaktualnego już rozkładu kolejnym - sześć razy w ciągu roku. W ocenie powoda, nie można zatem zarzucić mu, iż naruszając zbiorowe interesy pasażerów bezprawnie zaniechał publikacji rocznego rozkładu jazdy w ustawowym terminie.

W odniesieniu do zarzutu decyzji dotyczącego stosowania bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym poprzez niepodanie do publicznej wiadomości rocznego rozkładu jazdy w formie tabel powód nie zgodził się z zastosowaną przez Prezesa UTK wykładnią przepisów art.4 pkt 4 u.t.k. oraz art. 4 pkt 23 u.t.k., definiujących pojęcia rozkładu jazdy pociągów i sieci kolejowej. Dokonanie przez Prezesa UTK łącznej wykładni tych definicji i rozwijanie w ten sposób pojęcia rozkładu jazdy uznał powód za nadinterpretację. Podniósł, że nie ma żadnego przepisu, na podstawie którego można by żądać od zarządcy infrastruktury publikacji rozkładu jazdy w formie tabelarycznej i obciążyć karą finansową za zaniechanie takiej publikacji.

Na podstawie podnoszonego uprzednio zarzutu wadliwej interpretacji przez Prezesa UTK przepisów powód podniósł, że pojęcia rozkładu sieciowego i rozkładu jazdy, który ma być podany do publicznej wiadomości pasażerów, nie są tożsame. Wskazał na trudności techniczne, które musiałby rozwiązać zarządca infrastruktury, chcąc zrealizować postulaty Prezesa UTK.

Powód nie zgodził się również z twierdzeniem Prezesa UTK, iż publikowane w Internecie przez (...) SA rozkłady jazdy nie pozwalają na kompleksowe zaplanowanie podróży z wykorzystaniem różnych pociągów na różnych odcinkach podróży. W ocenie (...) publikowane internetowo rozkłady spełniają wszelkie wymogi, są łatwe w użyciu i zapewniają realizację przysługujących pasażerom praw do informacji. Dodał, że pasażerowie mogą zaplanować podróż, korzystając z infolinii telefonicznych przewoźników, których numery umieszczone są na plakatowych rozkładach jazdy publikowanych przez (...) S.A.

Na podstawie przedstawionej argumentacji (...) S.A. stwierdziła, że swoimi działaniami nie naruszyła zbiorowego interesu pasażerów i przepisów ustawy o transporcie kolejowym.

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego w odpowiedzi na odwołanie wniósł jego oddalenie w całości i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z uwzględnieniem nakładu pracy pełnomocnika, charakteru i stopnia zawilości sprawy.

Prezes UTK podtrzymał w całości stanowisko przyjęte w zaskarżonej decyzji. Odniósł się do podniesionych przez powoda w odwołaniu zarzutów i uznał je za niezasadne. Zawarte w odwołaniu żądanie (...) uchylenia zaskarżonej decyzji Prezes UTK uznał za chybione.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 stycznia 2013 r. do Prezesa UTK wpłynął wniosek stowarzyszenia (...) o wszczęcie postępowania w sprawie naruszenia przez (...) S.A. z siedzibą w W. przepisów ustawy o transporcie kolejowym poprzez niewykonanie obowiązku publikacji rozkładu jazdy pociągów. Na podstawie uzyskanych informacji Prezes UTK pismem z 28 lutego 2013 r. (k. 21 akt adm.) zawiadomił Spółkę oraz stowarzyszenie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania przez (...) bezprawnej praktyki naruszającej zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym polegającej na niewłaściwym zrealizowaniu obowiązku udzielenia pasażerom informacji o ruchu pociągów w zakresie ogłaszania rozkładów jazdy pociągów i wezwał (...) do złożenia wyjaśnień w odniesieniu do zarzutów postawionych w piśmie stowarzyszenia. W piśmie z dnia 14 marca 2013 r. (k. 49 akt adm.). Spółka przedstawiła swoje stanowisko w odniesieniu do postawionych zarzutów i stwierdziła, że w pełni wywiązała się z nałożonego w art. 30 ust. 5c u.t.k. obowiązku podania rozkładu jazdy dla przewozu osób do publicznej wiadomości w formie ogłoszenia na swojej stronie internetowej oraz na peronach w terminie 21 dni przed dniem wejścia w życie nowego rozkładu jazdy. W kolejnym piśmie z dnia 25 marca 2013 r. (k. 63 akt adm.) (...) złożyła dalsze wyjaśnienia. Poinformowała, że dnia 17 listopada 2012 r. podała na stronie internetowej oraz opublikowała na wszystkich peronach na zarządzanych liniach kolejowych rozkład jazdy w formie plakatowej dla każdej stacji i przystanku osobowego na sieci (...). Spółka wyjaśniła, że w związku z prowadzeniem najszerzej w historii modernizacji zarządzanych linii kolejowych rozkład jazdy 2012/13 został podzielony na 6 faz organizacyjnych, dla których opracowywana jest szczegółowa organizacja ruchu pociągów, z którą wiąże się z przygotowaniem szczegółowego rozkładu jazdy dla każdej fazy. Opracowany rozkład jazdy obowiązuje dla ściśle określonych terminów, co jest zgodne z przepisem art. 4 pkt 23 u.t.k. Rozkład jazdy wraz z określeniem czasu obowiązywania podawany jest do publicznej wiadomości najpóźniej 21 dni przed terminem jego wejścia w życie. W dniu 21 sierpnia 2013 r. Prezes UTK wydał decyzję nr (...), w której stwierdził stosowanie przez (...) bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym polegających na niewłaściwym zrealizowaniu przez (...) obowiązku udzielenia pasażerom informacji o ruchu pociągów w zakresie ogłaszania i treści rozkładów jazdy dla przewozu osób w związku z jego zmianą w dniu 8 grudnia 2012 r. poprzez niepodanie do publicznej wiadomości:

1. rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 5c u.t.k.,

2. tabel dla poszczególnych linii z wyszczególnieniem kursujących tam pociągów dla rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób co jest sprzeczne z art. 30 ust. 5c u.t.k. w zw. z art. 4 pkt 4 i pkt 23 u.t.k.

i nakazał usunięcie nieprawidłowości w terminie 60 dni od doręczenia decyzji (k.171 akt adm.). W pkt II decyzji Prezes UTK umorzył postępowanie w części dotyczącej niepodania do publicznej wiadomości rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób w zakresie jakim dotyczy informacji o skomunikowaniach połączeń, oraz nieumieszczenia na rozkładach jazdy informacji o odległości w kilometrach pomiędzy przystankami komunikacyjnymi. W dniu 20 marca 2014 r. Prezes UTK wydał decyzję nr (...), w której utrzymał w mocy własną decyzję z dnia 21 sierpnia 2013 r. nr (...). Decyzja ta podlegała zaskarżeniu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (WSA).

Równolegle do prowadzonego postępowania dotyczącego wydania decyzji stwierdzającej stosowanie przez (...) bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym Prezes UTK pismem z dnia 22 maja 2013 r. (...) zawiadomił Spółkę o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie nałożenia na (...) kary pieniężnej za naruszenie zakazu stosowania bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym polegających na niepodaniu do publicznej wiadomości rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 5c u.t.k. oraz tabel dla poszczególnych linii z wyszczególnieniem kursujących tam pociągów dla rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 5c u.t.k. w zw. z art. 4 pkt 4 i pkt 23 u.t.k. Na podstawie materiału dowodowego zebranego w przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym Prezes UTK wydał w dniu 22 sierpnia 2013 r. decyzję o nałożeniu na (...) kary pieniężnej w wysokości 80 000 zł z tytułu stosowania bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym, stwierdzonych decyzją z dnia 21 sierpnia 2013 r., utrzymaną w mocy decyzją z dnia 20 marca 2014 r.

Po rozpatrzeniu skargi wniesionej przez (...) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z 12 listopada 2014 r. w pkt I uchylił zaskarżoną decyzję z dnia 14 marca 2014 r. nr (...) w części utrzymującej w mocy ppkt 2 decyzji Prezesa UTK z dnia 21 sierpnia 2013 r., w pkt II oddalił skargę w pozostałym zakresie. W punktach III i IV stwierdził, że zaskarżona decyzja w części opisanej w punkcie I nie podlega wykonaniu do czasu uprawomocnienia się wyroku oraz zasądził od Prezesa UTK na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 457 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Kasację od powyższego wyroku złożył Prezes UTK oraz (...). Wyrokiem z dnia 6 września 2016 r. sygn. akt II GSK 455/15 Naczelny Sąd Administracyjny oddalił obie kasacje.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy oraz aktach administracyjnych, a także znanych mu z urzędu wyżej powołanym orzeczeniem.

Na podstawie dokonanych ustaleń Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na mocy obowiązujących przepisów ustawy o transporcie kolejowym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) nie ma kompetencji do rozpatrywania odwołania od decyzji Prezesa UTK stwierdzających stosowanie przez (...) zakazanych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym, o których mowa w art. 14b u.t.k. Wyłącznie właściwe w tym przedmiocie są sądy administracyjne. Odwołanie od decyzji Prezesa UTK do SOKiK przysługuje tylko w sprawach enumeratywnie wymienionych w art. 13b ust.2 i 3 u.t.k. Postępowanie sądowno-administracyjne w sprawie stosowania przez (...) praktyki wskazanej w decyzji Prezesa UTK z dnia 21 sierpnia 2013 r. nr (...) utrzymanej decyzją Prezesa UTK z 20 marca 2014 r. nr (...) zostało prawomocnie zakończone wyrokiem NSA z dnia 6 września 2016 r. sygn. akt II GSK 455/15. W wyroku tym NSA oddalił skargi kasacyjne powoda i pozwanego, wobec czego uprawomocnił się wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego 12 listopada 2014 r. sygn. akt VII SA/Wa 1045/14, w którym WSA uchylił pkt I.2 decyzji z dnia 21 sierpnia 2013 r. uznając, że działanie (...) polegające na niepodaniu do publicznej wiadomości tabel dla poszczególnych linii z wyszczególnieniem kursujących tam pociągów dla rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób nie naruszało zbiorowych interesów pasażerów w transporcie kolejowym. W pozostałej części WSA utrzymał w mocy decyzję Prezesa UTK stwierdzającą stosowanie przez (...) zakazanej praktyki.

Dla SOKiK rozpatrującego odwołanie od decyzji dotyczącej nałożenia na (...) kary pieniężnej z tytułu stosowania obu wymienionych w zaskarżonej decyzji praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów wyrok NSA z 6 września 2016 r. sygn. akt II GSK 455/15 utrzymujący w mocy wyrok z dnia 12 listopada 2014 r., w którym Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił decyzję Prezesa UTK z dnia 14 marca 2014 r. w zakresie wymienionego w pkt I.2 deliktu administracyjnego, ma w niniejszej sprawie charakter prejudycjalny i jest wiążący. Zdaniem Sądu ze względu na przesądzenie przez NSA, że (...) poprzez swoje działania dopuściła się stosowania tylko jednej z wymienionych w zaskarżonej decyzji zakazanych praktyk naruszających zbiorowe interesy pasażerów w niniejszym postępowaniu przedmiotem oceny SOKiK może być jedynie kwestia zasadności nałożenia na powoda kary pieniężnej oraz wysokości nałożonej kary. Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawione powyżej stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczące zakresu właściwości rzeczowej SOKiK. Wobec braku umocowania ustawowego w zakresie oceny zasadności decyzji stwierdzającej stosowanie praktyki, o której mowa w decyzji z dnia 21 sierpnia 2013r. znak (...) oraz wydania prawomocnego orzeczenia NSA dotyczącego stosowania przez powoda bezprawnych praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów rozpatrywanie zawartych w odwołaniu od decyzji z dnia 22 sierpnia 2013 r. znak (...) zarzutów powoda dotyczących stosowania tych praktyk staje się bezprzedmiotowe. Niniejsze postępowanie sprowadza się do ustalenia zasadności oraz oceny prawidłowości wysokości nałożonej kary pieniężnej.

Zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja z dnia 22 sierpnia 2013 r. nr (...) dotyczy kary nałożonej na (...) w łącznej wysokości w związku ze stwierdzeniem decyzją z dnia 21 sierpnia 2013 r. nr (...) dwóch naruszeń zbiorowych interesów pasażerów w transporcie kolejowym. Decyzja z dnia 21 sierpnia 2013 r. nr (...) uchylona została w zakresie pkt I.2. WSA w Warszawie a następnie NSA stwierdził, że niepodanie do publicznej wiadomości tabel dla poszczególnych linii z wyszczególnieniem, kursujących tam pociągów dla rocznego rozkładu jazdy dla przewozu osób (pkt 2) nie stanowi naruszenia art. 30 ust.5c u.t.k.

Tym samym nie jest możliwe nałożenie na (...) kary pieniężnej z tytułu stosowania zakazanej praktyki wymienionej w pkt I.2 zaskarżonej decyzji z dnia 22 sierpnia 2013 r. znak (...). W ocenie Sądu odwołanie (...) jest uzasadnione w zakresie, w jakim powód żąda uchylecia decyzji.

Podstawę faktyczną do nałożenia na (...) kary pieniężnej stanowiły dwa rodzaje zachowań, które w decyzji z 21 sierpnia 2013 r. nr (...) Prezes UTK uznał za przejaw zakazanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy pasażerów w transporcie kolejowym. Z tytułu wymienionych w zaskarżonej decyzji dwóch zakazanych działań Prezes UTK wymierzył jedną karę. Mimo, iż w zaskarżonej decyzji Prezes UTK oddzielnie analizował każde z działań Spółki w zakresie naruszenia prawa, to z uzasadnienia decyzji nie wynika jednak, że ustalając wysokość kary rozważył odrębnie dla każdego rodzaju naruszenia, wynikające z art. 66 ust. 2b u.t.k. dyrektywy nałożenia kary. Zdaniem Sądu stopień szkodliwości działań powoda powinien być zindywidualizowany w stosunku do każdego ze stwierdzonych czynów. W uzasadnieniu decyzji Prezes UTK przeprowadził analizę dyrektyw kary tj. zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności podmiotu oraz jego możliwości finansowych łącznie dla obu stwierdzonych naruszeń i na tej podstawie ustalił wspólną wysokość nałożonej na powoda kary pieniężnej. W sentencji zaskarżonej decyzji nie wskazano oddzielnie wysokości kary nałożonej z tytułu każdego rodzaju naruszenia. Z tego względu nałożona decyzją kara pieniężna nie może być poddana weryfikacji w zakresie, w jakim została nałożona z tytułu każdego zarzucanego naruszenia. Wadliwość wydanego w zaskarżonej decyzji rozstrzygnięcia staje się szczególnie widoczna stanie faktycznym ustalonym na mocy wyroków sądów administracyjnych, dotyczących decyzji stanowiącej podstawę do wydania decyzji o nałożeniu kary. Nałożenie jednej kary z tytułu obu stwierdzonych naruszeń nie pozwala na przeprowadzenie w toku postępowania sądowego badania adekwatności i proporcjonalności kary za każde naruszenie.

Na temat konieczności wskazywania w sentencji decyzji lub w uzasadnieniu wysokości kary za każde ze stwierdzonych naruszeń wypowiedział się w postanowieniu z 6 marca 2013 r. w sprawie III SK 31/12 Sąd Najwyższy, który stwierdził, że w sytuacji gdy Prezes Urzędu w jednym postępowaniu w sprawie nałożenia kary pieniężnej stwierdza dopuszczenie się przez przedsiębiorcę różnych czynów, sankcjonowanych karą pieniężną (...) musi zrelatywizować kryteria wymiaru kary pieniężnej do każdego zindywidualizowanego naruszenia stwierdzonego w wydawanej przez siebie decyzji. W przeciwnym razie nie można mówić o adekwatności wymierzonej kary do czynu podlegającego karze pieniężnej, co z

kolei uniemożliwia sądową weryfikację proporcjonalności nałożonej kary. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że takie stanowisko wynika z zarówno z przepisów obowiązującego prawa jak i z dotychczasowego orzecznictwa SN dotyczącego standardu ochrony praw przedsiębiorcy w sprawach dotyczących kar pieniężnych. Skoro w przepisie prawa ustawodawca wskazał „Kto ... podlega karze” a w innym przepisie wymieniono kryteria, jakimi powinien kierować się Prezes Urzędu przy ustalaniu kary pieniężnej, zdaniem Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że wysokość kary pieniężnej musi być połączona z konkretnym czynem wymienionym w przepisie stanowiącym podstawę do nałożenia tej kary pieniężnej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należało, iż w sytuacji gdy na skutek prawomocnego rozstrzygnięcia NSA jedno z zarzucanych zachowań (...) nie zostało uznane za naruszenie, a w zaskarżonej decyzji Prezes UTK nie wskazał wysokości kary nałożonej z tytułu każdego zachowania i nie wyjaśnił przesłanek nałożenia kary za każde naruszenie, zdaniem Sądu w sprawie brak możliwości weryfikacji zasadności nałożonej kary w odniesieniu do tej części zaskarżonej decyzji, w jakiej opiera się ona na decyzji o stwierdzeniu stosowania zakazanej praktyki w zakresie w jakim ta decyzja została utrzymana. Oznacza to, iż zaskarżona decyzja jest dotknięta wadą tego rodzaju, iż nie pozwala na poddanie jej kontroli sądowej w odniesieniu do wysokości kary nałożonej na powoda z tytułu naruszenia poszczególnych przepisów ustawy o transporcie kolejowym. Skoro treść rozstrzygnięcia Prezesa UTK nie pozwala na ustalenie na podstawie sentencji jak i jej uzasadnienia, w jakiej wysokości pozwany nałożył karę pieniężną za każde naruszenie, zaskarżona decyzja jako nie nadająca się do weryfikacji, musiała zostać uchylona w całości. W sytuacji faktycznej i prawnej, ustalonej wyrokiem NSA, na podstawie treści zaskarżonej decyzji w sprawie nie było też możliwości weryfikacji wysokości kary pieniężnej w odniesieniu do praktyki, która została uznana za naruszającą zbiorowe interesy pasażerów. Nie było więc podstaw do uwzględnienia podnoszonego na rozprawie wniosku strony pozwanej w tym zakresie i wydania w sprawie wyroku reformatoryjnego, zmieniającego decyzję stosownie do treści dotyczącego nin. sprawy wyroku NSA.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479⁷⁵ § 2 k.p.c. uchylił zaskarżoną decyzję w całości.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu w oparciu o art. 98 k.p.c., w związku z § 14 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. W myśl powołanej regulacji strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty, które ten poniósł do celowej obrony. Na kwotę 460 zł zasądzona na rzecz powoda, który proces wygrał składa się opłata sądowa w wysokości 100 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej 360 zł.

SSO Witold Rękosiewicz